

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Natálie Polzerová

Titul (česky/německy – anglicky):

Analyse der Übersetzung des Bürgerlichen Gesetzbuches mit Schwerpunkt auf dem Erbrecht

Analysis of the translation of the Civil Code with a focus on inheritance law

Konzultant: prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Téma:	5%	1
Metodologie:	20%	1,3
Vytvoření korpusu a jeho analýza:	20%	2
Použití odborné literatury:	20%	1
Struktura a forma:	20%	2
Bibliografický aparát:	15%	1
Celková známka před obhajobou:		1,46

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Na s. 22 charakterizuje diplomandka právní termíny v širším a užším smyslu. Zajímavé je její dělení termínů v širším smyslu na ty, které mají význam hlavně v oblasti práva, zatímco jejich význam v každodenním vokabuláři je vedlejší a na ty, které naopak mají své hlavní místo v každodenním použití a význam právní je jen vedlejší. Protože v předložené práci chybí u obou skupin příklady, bylo by vhodné, kdyby mohla diplomandka toto dezideratum napravit.

2. I druhé navržené téma pro diskusi u obhajoby se týká srovnání právních termínů v širším smyslu. Existují u právních termínů v širším smyslu příklady, kdy německý výraz v oblasti práva je naprosto odlišný od jeho významu v každodenním životě? Jsou takové příklady i v české slovní zásobě?

3. Třetí téma pro diskusi se týká srovnání české, německé, příp. rakouské právní terminologie. Jak je to se zastoupením termínů latinského původu mezi právními termíny v obou jazycích?

4. Dalším tématem k diskusi u obhajoby je jedna ze strategií v translatologii právních textů, a to modulace. Jaké lingvistické prostředky bývají za tímto účelem v oblasti překladu právních textů používány? V raně novohornoněmecké fázi si právní jazyk vypomáhal především použitím formulí – buď párových nebo vícečetných. Komponentami těchto formulí byla buď pravá nebo významově příbuzná synonyma, antonyma, hyperonyma a hyponyma. Podobně tomu bylo i v 15. a 16. století v oblasti právní češtiny. Jsou tyto možnosti i dnes aktuální?

Cítí-li konzultant/oponent*) potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Cílem bakalářských prací obecně je prokázat diplomandovu schopnost pracovat s odbornou literaturou a jeho dovednost aplikovat poznatky získané při studiu literatury při řešení praktické úlohy – v našem případě při vytvoření korpusu a jeho analýze zakončené závěrečným komentářem. Konkrétních cílů předložené diplomové práce Natálie Polzerové je kromě zmíněných obecných cílů několik: diplomandka chce poukázat na možné problémy při překládání právních textů a doložit tyto problémy na konkrétních příkladech, které chce analyzovat a navrhnout řešení v případě zjištění nesrovnalostí. Velkou výhodou diplomandky je skutečnost, že kromě translatologie na FF UP studuje i obor Právo na Právnické fakultě UP, takže má velmi dobré předpoklady k realizaci kompetentního srovnání nejen lingvistického, ale především právního, který tvoří předstupeň srovnání jazykového.

Diplomandka prokázala v první řadě schopnost pracovat s odbornou literaturou. Její pozornosti neušly jak tituly vydané v Německu tak i, a to je potěšující, tituly vydané jako výstupy z projektů českých germanistů na našem území. Citace odborné literatury a diplomandčina práce s citáty je příkladná. Využívá je často „jako odrazový můstek“ pro své dílčí závěry (např. u definice právního jazyka na s. 18). Věnuje se podrobně i typologii právních textů, upozorňuje na jejich funkci i na požadavky, které jsou kladeny na jejich kvalitu (srov. náročnější požadavky u textů představujících rozhodnutí vyšší instance). Právě v těchto případech využívá svých znalostí získaných při studiu na právnické fakultě a cituje také odborníky vyučující budoucí právníky (např. Osinu, Gerlocha a další).

Poté přechází k překladu právních textů a již některými příklady naznačuje, že jde o oblast velmi složitou a pro překlad obtížnou (viz příklady *rechtswidrig* a *nicht rechtsmäßig*). V kapitole o strategiích při překládání naznačuje, že je jí známo více použitelných strategií, zvolila si však jen užší výběr. Koriguje a doplňuje použitou odbornou literaturu (viz Michal Tomášek a strategie substituční, s. 37).

Diplomandčina podrobná charakteristika těchto textů je sice potřebná, ale je příliš dlouhá; členění struktury občanského zákoníku přímo v textu práce nebylo bezpodmínečně nutné, a mohlo být uvedeno jako příloha v závěru práce za seznamem použité literatury.

Přínosná je ta teoretická část, v níž se autorka práce věnuje vývoji dědického práva. Poukázala na rakouské právní tradice, jejichž existence je patrná v terminologii dodnes. Kapitola o praktickém srovnání několika vybraných právních termínů, o mimojazykovém výkladu diplomandky a její stručný komentář jsou cenné a představují důležitý přínos. Závěr, k němuž diplomandka dospěla, je pro budoucí absolventku translatologie důležitý a je nepochybně správný. Bez znalosti právní situace a kontextu se žádný překladatel právních textů neobejde.

Závěr:

Předložená bakalářská diplomová práce splňuje všechna kritéria uvedeného typu kvalifikačních prací a není plagiátem. Na základě těchto skutečností doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm B (1,5).

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):